

Frihet från våld, förtryck och utnyttjande - En jämställdhetspolitisk strategi mot våld och en stärkt styrning av centrala myndigheter (SOU 2025:28)

Sammanfattning

- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) instämmer till fullo i regeringen och utredningens bedömning att det behövs en bättre styrning, samordning och uppföljning av jämställdhetspolitiken.
- SKR välkomnar utredningens förslag om en stärkt och bättre styrning inom området och tillstyrker därför förslagen i sin helhet.
- SKR anser att förslagen syftar till en ambitionshöjning, och anser därmed att regeringen i det vidare beredningsarbetet måste lämna förslag till finansiering i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen.
- SKR vill understryka att i det fall regeringen väljer att frånga utredningens förslag om en samlad strategi för att hålla ihop alla former av våld inom ramen för det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet och istället beslutar att införa ett sjunde delmål, innebär detta behov av ytterligare finansiering i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen.

Allmänna synpunkter

SKR välkomnar att regeringen och utredningen ger uttryck för höga ambitioner inom det jämställdhetspolitiska arbetet mot våld. Det är bra att regeringen tar initiativ till att stimulera kommuner och regioner att intensifiera arbetet med att förebygga, motverka och minska mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Under den senaste tioårsperioden har detta dock lett till alltför många kortsiktiga initiativ. Kortvariga och tillfälliga regeringsuppdrag till olika myndigheter, tillfälliga riktade statsbidrag och bristande intern samordning

mellan olika departement försvårar för kommuner och regioner att styra och leda arbetet lokalt och att utföra sina uppdrag, med risk för att utsatta inte nås på ett effektivt och tillfredsställande sätt. Det är därför mycket välkommet med förslagen om en samlad strategi för arbetet mot våld i alla dess former och en stärkt statlig styrning av centrala myndigheter.

SKR vill dock påminna om att hänsyn måste tas till att förutsättningarna för att bedriva arbetet skiljer sig åt mellan landets kommuner och regioner. Mottagarkapaciteten ser olika ut i landet, och till exempel socioekonomi, livsvillkor och demografi skiljer sig åt. SKR vill därför understryka vikten av att statliga och regionala myndigheter i genomförandet av sina uppdrag framöver för den dialog med SKR, kommuner och regioner som krävs för att kunna göra rätt och ändamålsenliga insatser lokalt och regionalt

3.1 Regeringen har aviserat ett sjunde delmål om hedersrelaterat våld och förtryck

Regeringen har i ett pressmeddelande aviserat att den har för avsikt att införa ett sådant sjunde jämställdhetspolitiskt delmål. I den händelse regeringen går vidare med ett sådant förslag vill SKR understryka att det kräver en förnyad och fördjupad konsekvensanalys av vad det skulle innebära för kommuner och regioner.

15.4 Ekonomiska konsekvenser för kommunerna

SKR delar inte utredningens bedömning att förslagen inte kommer att vara kostnadsdrivande för kommuner och regioner.

Utredningen anser inte att förslagen innebär några nya uppgifter för kommuner, men påpekar samtidigt att en ny nationell strategi innebär en ambitionshöjning i arbetet för att uppnå det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet. Eftersom kommunerna har ett stort ansvar för bland annat stöd till och skydd för våldsutsatta menar utredningen att detta innebär att deras arbete också behöver utvecklas, även om inga nya uppgifter tillförs.

SKR vill påminna om att den kommunala finansieringsprincipen aktualiseras både då staten inför nya obligatoriska uppgifter och vid ambitionshöjningar för kommuner och regioner. Regeringen måste därför i det vidare beredningsarbetet kostnadsberäkna och finansiera de ambitionshöjningar som förslagen syftar till. I den händelse regeringen går vidare med ett förslag om att införa ett sjunde jämställdhetspolitiskt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck anser SKR att regeringen måste

genomföra en förnyad och fördjupad konsekvensanalys avseende förslaget
påverkan på kommuner och regioner

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson
Ordförande

***Reservation lämnades från Sverigedemokraterna, Moderaterna och
Kristdemokraterna, enligt bilaga 1.***

SKR Styrelsen
2025-06-13

Reservation från Sverigedemokraterna som biträds av Moderaterna och Kristdemokraterna

Frihet från våld, förtryck och utnyttjande- En jämställdhetspolitisk strategi mot våld och en stärkt styrning av centrala myndigheter (SOU 2025:28)

Sverigedemokraterna, med biträde av Moderaterna och Kristdemokraterna, reserverar sig mot beslutet med hänvisning till eget yrkande enligt följande:

Sverigedemokraterna är positiva till utredningens övergripande inriktning och bedömer att förslagen lägger grunden för ett mer långsiktigt och strukturerat jämställdhetspolitiskt arbete mot våld. Övergången från tillfälliga insatser till tydliga och permanenta uppdrag för centrala myndigheter är välkommen och nödvändig för att förbättra samordningen, öka ansvarstagandet och uppnå nollvisionen om att alla former av våld ska upphöra.

Samtidigt anser Sverigedemokraterna att det hedersrelaterade våldet och förtrycket måste ges en mer framträdande och avgränsad plats i det jämställdhetspolitiska arbetet. Detta våld skiljer sig tydligt från annat partnervåld i både struktur, drivkrafter och konsekvenser, och kräver därför en särskild strategisk inriktning. Det är vår uppfattning att hedersrelaterat våld alltför länge behandlats inom breda och otillräckliga kategorier, vilket har lett till att åtgärder blivit ineffektiva eller osynliga i praktiken.

Mot denna bakgrund har Sverigedemokraterna under lång tid drivit frågan om att ett sjunde jämställdhetspolitiskt delmål ska införas, med särskilt fokus på hedersrelaterat våld och förtryck. Ett sådant delmål skulle tydliggöra problematiken, stärka uppföljning och ansvarsfördelning och bidra till att insatser bättre riktas till de mest utsatta.

Vi delar ambitionen att reformera styrningen av jämställdhetspolitiken, men betonar att arbetet aldrig blir heltäckande eller verkningsfullt utan en uttrycklig och självständig strategi för att bekämpa hedersrelaterat våld.

Vi yrkar därför att:

SKR särskilt betonar vikten av att införa ett sjunde delmål kopplat till hedersrelaterat våld.